

Szerkesztőségi Iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
hová alap szerkesztésért illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Flaits Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.

Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRAJER LAJOS

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hónapra ——— 2 K.
— Egy szám ára 3 fillér.

Hirdetések
Kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
két óráig 5 óráig.

Nagybecskerek, 1913.

XLII. évfolyam 16. szám.

Kedd, január 21.

Felhívás előfizetésre.

Az új esztendő beköszöntésével a Délvidék legrégebbi magyar lapja a „**Torontál**“ negyvenkettedik évfolyamát kezdi meg.

Ez a közel félszázados múlt a lap erejét, olvasóközönségének szeretetét és bizalmát tanúsítja, amiért is nincs szükségünk nagyhangu szövegekkel a közönség elé állni, hanem egyszerűen fölkerjük, hogy előfizetésével továbbra is támogassa lapunkat.

Lapunk eddigi hagyományaihoz híven a liberális haladás buzgó munkása marad továbbra is s gyors, pontos és hű hirszerzőgáltatást nyújt a közönségnek.

Előfizetési díj:

Egész évre	24 kor.
Félévre	12 kor.
Negyedévre	6 kor.
Egy hónapra	2 kor.

A „**Torontál**“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Franciaország új elnöke.

— jan. 21.

Franciaországnak új elnöke van. A francia nemzetgyűlés többsége a napokban Poincaré miniszterelnököt és külügyminisztert emelte az államfő díszes, de az adott nemzetközi bonyodalmak között a rendesen is jóval felelősségterheesebb méltóságba.

Ehhez a nyugóponthoz Franciaország ezuttal megpróbáló izgalmon keresztül jutott el, olyanokon, aminőket idáig még egyetlen elnökválasztáson sem élt át.

Azt hisszük, hogy a kivételes izgalom árán elért eredmény, Poincaré elnöksége az a szerencsés és egyúttal természetes megoldás is, mely a legalkalmasabb arra, hogy a választási szenvedélyek által fölkaavart pártizgalmak feszültségét levezesse és hogy minél hamarabb teljes nyugalomhoz segítse a francia közvéleményt, melyet a rátermett jelöltek kellelénél is nagyobb bősége ezuttal csaknem annyi részre szaggatott, ahány nyílt és sejtett vágyakozás ebben az esetben a francia köztársaság elnöki széke felé irányult. Ennek a feltevésnek jogossága mellett szól az a kétségtelen fölény, amely Poincaré jelöltségét mind a többi versenyzőtől megkülönböztette. Poincaréről még ellenfelei is elismerik, hogy kortársai közül a legkiválóbbak egyike, akit hosszú, változatos és az országos ügyeknek ugyszólván minden ágában erősnek bizonyult államférfini tevékenysége nem csupán minősít az államfő díszes méltóságára, de egyben garanciát nyújt arra is, hogy állását a francia republika érdekeihez és hatalmi pozíciójához méltóan fogja betölteni. Ebben pedig benne fog-

laltatik minden feltétel, melyek a kiélestedt választási ellentéteknek vagy a megcsalódott személyi aspirációk érzékenységeinek áthidalásához és kiengeszteléséhez szükségesek.

Európa s ami ebben a pillanatban talán legfőbb tekintetek egyike, Európa hajszálon függő békéjének szempontjából Poincaré elnöksége hasonlóképpen a legalkalmasabb arra, hogy mindenfelé a megnyugvás érzését keltse. Májig betöltött kettős, francia miniszterelnöki és külügyminiszteri vezető pozíciójában Poincaré kezdettől fogva buzgó részt vett a vesélyezettett világbéke megóvására irányuló diplomáciai akcióban s állandóan a komoly megfontolás és mérséklet emberének bizonyult. Fájdalom, ez az akció a háboru veszedelmét képtelen volt elhárítani, de hogy a háború máig a Balkánra szigetelődött el, Poincarénak ebben a sikerben való részességét és ezért kijáró érdemeit széles Európában mindenki elismeri.

Talán nem kisebbítjük semmivel sem Poincaré győzelmét, ha hazafias sikerein kívül ezt a kétségtelen diplomáciai sikerét azok közé a legfontosabb tényezők közé soroljuk, melyek az Elysée-palotába vezető utját hathatósan egyengették. Lehetetlen, hogy különösebben is ne hízelt volna a francia gloire-nak az a vezető szerep, melylyel ez a kiváló politikusa a legsúlyosabb nemzetközi viszonyok között olyan nagy nyomatókat tudott adni a franciák nézetének és hatalmi súlyának és hogy az ezen való jogos büszkeség és öröm a versaillesi küzdelemben néma, vagy csak közönyös is maradhatott volna. Hogy Poincaré diadalában ennek a motívumnak is rész jutott, azt első sorban Európa népei látják a legszívesebben, mint amelyeknek Poincaré bebizonyosodott és hatásosnak bizonyult mérsékeltére és komoly békeszeretetére a jövő megpróbáltatásai között még igen nagy szükségük lehet.

HIREK.

— **Teleszky miniszter kihallgatásai.** Teleszky János dr. pénzügyminiszter, Nagybecskerek város országgyűlési képviselője további intézkedésig minden szerdán délután öt órákor tart általános kihallgatást. Előjegyzések szerdán délig a pénzügyminisztérium elnöki irodájában eszközleendő.

— **A vármegyei segédhivatali főnök.** A vármegye alispánja a segédhivatali főnöki teendőik ideiglenes ellátásával Alexich Bogolyub vármegyei főlevéltárost bizta meg.

— **Eljegyzés.** Beneth Károly, a Rózsa- és a Magyar Király-szálloda bér-
lője eljegyezte Eliás Mariska kisasz-
szonyt Nagybecskerekéről.

— **Uj iskolalátogató.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Sztójánovits Tivadar nagyikikindai községi népiszkolai igazgatót Nagyikikinda, Törökbecse és főörökkamizsai járásokból alkotott iskolalátogatói körzetre kir. tanfelügyelőségi iskolalátogatónak 1913 jan. elsejei hatállyal kinevezte.

— **A kulturegyesület mesemondó-déltánja.** A kulturegyesület legközelebbi mesemondó-déltánja január 25-én szombaton déltán 3 órákor lesz, amikor Melczér Róza áll. óvónő a „Ludas Matyi“ s „Jakab és a zab“ című népmeséket adja elő vetített képek kíséretében az állami elemi iskolák másodosztályu növendékeinek.

— **Községi orvosválasztás Aracson.** Mint Aracsról írják, a napokban ejtették meg Aracson a községi orvosválasztást, mely állásra egyhangulag dr. Lazics Pál ottani orvost választották meg.

— **A parasztiál című a nagybecskereki református egyház jótékony intézményeire f. évi február hó elsején a kaszinó összes termeiben tartandó táncmulatság iránt, amely ugyszólván az egyetlen nagyobbabásu táncmulatság az idén, igen nagy az érdeklődés minden körben. A bábra már nagy számmal váltottak jegyet nemcsak Nagybecskerekéről, de a vidékről is, köztük megváltotta jegyét Nagybecskerek város illusztris képviselője, Teleszky János pénzügyminiszter is. A meghívók már mind szétmentek, de a rendezőség közli, hogy akik elmézésből meghívót nem kaptak s arra igényt tartanak ezuton tekintsek magukat meghívottaknak.**

— **Halál a sineken.** Most vasárnap este a szárcsai pályaudvaron a Verseczről Becskerekre menő vonat utasai borzalmas szerencsétlenségnek voltak a szemtanúi. Ugyanis Szárcsa község régi, öreg levélkésbesítője, Zsebelyan Péter este ugy 7 óra tájban kiment a pályaudvarra, hogy átadja az esti postát a Temesvárra menő vonatnak, amely a második vágányon állt, várva a becskereki vonat beérkezését. A szegény öreg levélhordó, amikor a becskereki vonat beérkezett, a nagy ködben valósággal elébe ment a mozdonynak. Bár a mozdony már majdnem megállt, mégis a következő pillanatban elütötte az öreg Zsebelyánt, akinek mind a két lábát lemetszették a mozdony kerekei. A szerencsétlenül járt öreg ember kétségbeesett kiáltására azonnal odasiettek a megrémült utasok s kivették a vonat alól. Majd pár perc múlva a pályaudvaron kinn termett a szárcsai orvos. Herczel is, aki az öreget első segélyben részesítette, a következő vonattal pedig behozták Becskerekre a kórházba. Itt azonban már nem segíthettek rajta, mert a szerencsétlen öreg ember még aznap éjjel meghalt. A vizsgálatot megindították, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért.

— **Elfogott betörő.** Stein Jakab nagybecskereki kereskedő a múlt héten panaszt tett a csendőrségnek, hogy ismeretlen tettesek betörték a Bátor-utcai fűszerkereskedésébe s az üzletben talált készpénzt ellopták. A nyomozást vezető Dobai Ferenc csendőrmeister azonnal megállapította, hogy a betörő baltával feszítette fel a bolt utcai ablakát s ott mászott be a boltba. Rövid két napi nyomozás után pedig megkerült a tettes is. Koneczul István 18 éves nagybecskereki csavargó suhanc, akiről azután ki-

derült, hogy már másutt is kísérletezett hasonló jó szándékkal. A betörő suhancot átadták a bíróságnak.

— **A csajkászvezér.** Titelről írják: Még a múlt év utolsó hónapjaiban elhatározta a titeli rétkezelő-bizottság, hogy közel egy millió korona pénztári fölöslegét a 14 csajkásközség közt felosztja az 1913. év folyamán. A hatalmas summát egyenlő mértékben osztották fel a községek között és mindegyiknek körülbelül 70.000 korona jutott volna. Ezt a hirt tudatták Sikoparia Gyókövel, a hirhedt granicsár néptribunál, aki mintegy 13 éven át szította lázadásra a csajkásokat, kik többször nyílt lázadásban is kitortek, úgy, hogy a csendőrök alig tudtak rendet teremteni. Végül azonban Sikoparia a csendőrök elől kénytelen volt menekülni és Bécsben telepedett le. Itt kapott nemrégiben egyik hívtől, Popov Sztevótól levelet, amelyben tudatja, hogy a rétkezelő bizottság a jövedelem arányos felosztására vonatkozólag tárgyalásokat folytat és azokra Sikoparia Gyókot is meghívta. A csajkászvezér csapdába esett. Hazajött Zsabyára, ahol a csendőrök letartóztatták, mielőtt újból megkezdhetné volna izgatásait. A rétkezelő bizottság időközben a jövedelem felosztására vonatkozó tervezetet beterveztette a vármegyéhez, mely a határozatot jóváhagyta és így a községek a napokban veszik fel a közel egy millió koronát, Sikoparia Gyóko segédkezése nélkül. A községek végre belátták, hogy Sikoparia nem volt népének az az önzetlen vezére, aminek föltüntette magát és teljesen meg vannak elégedve a nélküle létrejött elintézésével.

— **A Könyves Kálmán új katalógusa.** A Könyves Kálmán Magyar Műkiadó R.-T. hatalmas kötetre terjedő katalógust adott ki, amely magában foglalja az összes kiadványokat, amelyeket a Könyves Kálmán egész működése alatt kibocsátott. Tizenöt esztendeje immár annak, hogy a Könyves Kálmán a magyar műkiadást megteremtette és ezáltal lehetővé tette azt, hogy a magyar művészet kiváló alkotásai az egész ország közönségének rendelkezésére álljanak. A magyar közönség megértette és méltányolta azt a szolgálatot, amelyet ilyenképpen a legelső magyar műkiadó-cégnek köszönhetett és ez a méltánylás hozta magával azt az örömdolgot, hogy a magyar műkiadás területe egyre szélesebb és szélesebb lett s végre kiterjedt az egész magyar művészetre. Az a kötet, amelyben a Könyves Kálmán beszámol a maga hosszú és eredménydus munkájáról, már magában foglalja majdnem az egész magyar művészetet s ez megérteti velünk egyrészt a társaság munkájának, másrészt magának a katalógusnak értékét. Ez a munka tette lehetővé a magyar művészet népszerűségét, a katalógus pedig, melynek reprodukciói kitűnőek, összefoglalva adja a magyar művészet alkotásait. Szinte egy művészettörténeti zsebkönyv jelentőségével bír. Ezt a jelentőséget a katalógus célszerű elrendezésével, valamint avval növelte a Könyves Kálmán, hogy a katalógus egy-egy festészeti ág világos, rövid történetét megíratta az illető festészeti művek csoportja elé. Ez a katalógus tehát mindenképpen felülmúlja a közönséges árjegyzékek értékét s önmagában véve is figyelemreméltó, becses munka. A katalógus kiállítása igen előkelő és izléeses. Ára 2 korona.

— **A Tisza titka.** Mint Törökbeeséről jelentik, a napokban egy kilenc hónapos gyermek holttestét találták a Milkó-féle faraktár mellett a Tisza hullámaiban, közvetlen a parton. A csecsemő egy darab rongyon feküdt fejjel a vízben. Testének többi része dermedten nyúlt végig a parton. Hogy ki volt a kis gyermek gyilkosa, még nem tudják. A tettest most erélyesen nyomozzák.

— **Nyul helyett magát lőtte agyon.** Tragikus sors érte vadászat közben a múlt szombaton Vukov János zobnaticai földbirtokost. Tizenkét és egy óra közt vadászatra indult szánkón Vukov János zobnaticai földbirtokos, Vukov Márk, bácsmegyei törvényhatósági bizottsági tag fia, az öccse, Vukov József és a fiai. Alig távoztak a tanyai háztól mintegy nyolcszáz lépésnyire, amikor egy nyul bukkant fel előttük. Kettőn azonnal leugrottak a szánkóról, hogy bekerítsék a nyulat, Vukov János pedig közben tér-

delő helyzetbe helyezkedett el a szánkón, hogy jobban célba vehesse a nyulat, amely hatalmas ugrásokkal a szánkó háta mögé került. Vukov János éppen meg akart frodulni, hogy a nyul futását kövesse szemével, amikor fegyverének felhúzott ravasza a subája szőrében megakadt és lecsapódott. A puska esővéből kisurranó golyó Vukov Jánost a jobb füle tövében találta s az egész fejét szétrombolta. A golyó rögtön halált idézett elő.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5–7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5–7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délnél gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjjele” nagybecskerei fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. n. 3–5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Irodalom.

(*) **Az Ország** folyó hó 15-iki száma élénk és változatos tartalommal jelent meg Kováts László szerkesztésében. Irta bele Szilágyi Dezső, Bottyán Frigyes, Nyiredy Géza, Váradi Antal, Gyomay Imre, Loránt Gyula, Schönwiszky István, D. Bodó Mátyás, Kada Jenő, Kiss Ferenc novellákat, verseket stb. Ezen kívül magas színvonalon álló irodalmi és művészeti rovatot találunk benne. A lap előfizetési ára negyedévre 3, félévre 5 kor. Kiadja „Az Ország” irodalmi vállalat Budapesten, VI., Izabella-utca 64. szám alatt. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

(*) **Kossuth Lajos gyermekiról,** nyolc hónapig tartott fogságukról érdekes dolgokat mond el Zuboly Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermek-lapja, a Jó Pajtás január 19-iki számában. Ugyan ebbe a számba verset írt Benedek Elek, Sebők Zsigmond folytatja az új Dörmögőtörténetet Dörmögő ur és Karancs Peti címmel, Krudy Gyula érdekes elbeszélést írt, Keményffy Jenő kedves képet rajzolt, Szentgyörgyiné Kronberger Lili a páros koresolyázásról mond el a koresolyázókat kiválóan érdeklő dolgokat, Zsiga bácsi mulatságos mókát mond el. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

TÁVIRATOK.

A háborus események.

A porta még nem válaszolt. — Török-görög harcok. — A helyzet Csataldzsánál. Szerb-montenegrói civakodás. — A tőzsde.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) A háborus helyzet ma sem mozdult előbbre. A porta még nem válaszolt, a nagy államtanács csak holnap ül össze, hogy a válasza nézve megállapodjék. Érdekes az a belgrádi jelentés, hogy a montenegróiak igényt tartanak

Prizrenre s e miatt most nagy civakodás támadt a szerbek és a montenegróiak között.

Mai jelentéseink a következők:

A porta még nem válaszolt.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a porta még nem jutott abba a helyzetbe, hogy a hatalmaknak válaszolhasson. A nagy államtanács, amely ma ült volna össze, nem tarthat ülést, mert a tegnapi minisztertanács, amelyen az államtanács összehívását kellett volna megbeszélni, a nagyvezér gyöngélgédesé folytán elmaradt. Így a minisztertanács ma este lesz, az államtanácsot pedig szerdára hívják össze.

Török-görög harcok.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Athénből sürgönyzik: A hadügyminiszter jelenti, hogy a görög sereg tegnapelőtt általános támadást intézett a törökök ellen. A harc az egész vonalon reggel 8 órától délután 6 óráig tartott és sikerült a görögöknek a törököket a megerősített lessinai dombról elűzni. A görög jelentést más oldalról még nem erősítették meg.

A helyzet Csataldzsánál.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból sürgönyzik: Itt arról értesülnek, hogy Csataldzsánál a bolgár hadvezetőség valami puccsra készül. Csataldzsánál az előőrsök között folytonos összeütközések vannak s azt hiszik, hogy a bolgár hadvezetőség valami olyan incidenst akar előidézni, amelynek alapján Bulgária megszakíthatja a fegyverszünetet s újból megkezdhesse a háborút.

Szerb-montenegrói civakodás.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból jelentik: Ideérkezett londoni jelentés szerint Montenegro londoni delegátusai a Reutter-ügynökség útján bejelentették, hogy Montenegro igényt tart Prizrenre. A belgrádi lapok adáz haraggal támadják Montenegro s fölszólítják a szövetséges országokat, hogy Montenegro dobják ki a szövetségből, delegátusait pedig utasítsák ki a londoni konferenciából.

Orosz hadihajók az aegai tengeren.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyban nagy izgalmat kelt az a hír, hogy Heraklea körül orosz hadihajót láttak. Több kereskedelmi hajó parancsnoka, akik a Dardanellákba érkeztek, szintén azt állítják, hogy két orosz hadihajóval találkoztak az aegai tengeren.

A tőzsde.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 805, Osztrák Hitel 614, Koronajáradék 84,60, Jelzáloghitelbank 427, Leszámitoló Bank 511, Hazai Bank 290, Magyar Bank 552, Rimamurányi 712, Salgótarjáni 751, Közüti Vasut 681, Villamos Vasut 365.

Rajner főherceg állapota.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Rajner főherceg állapotában ma javulás állott be, úgy, hogy ha kompli-

kációk nem állanak elő, a főherceg hamarosan felgyógyul.

Az ország a kormány választójoga mellett.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nap-nap után az egész országból érkeznek a táviratok Lukács László miniszterelnökhöz, melyben az ország munkapárti szervezetei tántoríthatlan bizalmukat fejezik ki a kormányelnöknek és helyeslik a választójogi törvényjavaslatot. A mai napon többi közt Miskolcz, Oláhfalva, Nagybecskerek választókerületeinek munkapártja üdvözölte táviratban a kormányt, emellett az ellenzéki képviselők állandóan leveleket kapnak kerületeikből, melyekben saját választóik felszólítják képviselőiket, hogy ne hagyják figyelmen kívül a fenyegető veszélyeket, melyek a választójognak szélsőséggig való kiterjesztéséből az országra hárulhatnak. Ilyen felszólítást kapott ma Bartha Ödön 1500-nál több nagyszőlősi választó aláírásával és Bródy Ernő körülbelül 1000 választójának aláírásával. Bródy Ernőt figyelmeztetik választói, hogy őt a nemzeti munkapárt zászlajának lobogtatása mellett választották meg képviselőnek és hogy sajnálattal vették a hírt, hogy a pártot éppen olyan időben hagyta el, midőn a erők tömörítése kell, hogy minden igaz magyar törekvése legyen és most azzal a hazafias kéréssel fordulnak hozzá, hogy a jogkiterjesztésben egy lépéssel se menjen tovább annál a pontnál, ahol az államfentartó magyarság érdeke megállást parancsol.

Hamis hírek Teleszky pénzügyminiszter lemondásáról.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Néhány nap óta a fővárosi ellenzéki lapok s néhány bécsi lap azt híreszteli, hogy Teleszky János pénzügyminiszter legközelebb lemond állásáról. Ma ezekre a hírekre vonatkozólag a félhivatalos Magyar Távirati Iroda a következőket jelenti:

A pénzügyminiszter lemondásáról szóló hírlapi közlemények, bármilyen formában tárgyalják ezt a tényt, kivétel nélkül önkényes kombinációkon épülnek föl s minden alapot nélkülöznek.

A tejhamisító virilista.

Budapest, jan. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szabadról jelentik, Habbrohr nevű itteni dugdag polgárt és városi virilistát többszörös tejhamisításért 25 napi elzárásra és 1200 korona pénzbüntetésre ítélték.

TÖZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	11-93
Buza (októberre)	12-25
Rozs (áprilisra)	10-26
Rozs (októberre)	9-81
Zab (áprilisra)	10-90
Zab (októberre)	9-12
Tengeri (májusra)	7-80
Tengeri (júliusra)	8-02

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Közgazdaság.

A Torontáli Agrárbank múlt éve.

— Az évi jelentés. —

A Torontáli Agrárbank részvénytársaság vasárnapi közgyűlésén az igazgatóság a következő jelentéssel számolt be a múlt üzletéről:

Tisztelt közgyűlés!

Mindenekelőtt jelentjük, hogy az alaptőke emelésére vonatkozó múlt évi közgyűlés határozata végre lett hajtva; a kibocsátott 2000 darab részvényen felül még 500 db jegyeztetett, minek következtében a múlt december hó 15.-én tartott rendkívüli közgyűlés indítványunk alapján intézetünk alaptőkéjét 550.000 koronára emelte fel és egyúttal felhatalmazott, hogy ezen összegnek 600.000 koronára leendő kikerekítése végett további 500 db egyenként 100 korona névértékű részvényt alkalmasnak látzó időben és módon bocsáthassunk ki. Bár a közgazdasági viszonyok nyomásztók, mégis reméljük, hogy az év folyamán ezen újabb kibocsátandó részvényeket is elhelyezhetjük.

Folytatólag jelentjük, hogy a múlt év egész folyamán észlelt kedvezőtlen pénzügyi viszonyok és a közel egy félv év óta uralkodó, különösen a nemrég alakult hitelintézetekre nézve válságosnak bizonyult politikai és gazdasági körülmények dacára, múlt évi üzleteredményünk kedvező, amennyiben a tartalékalap fölös növelése és a tiszta nyereséggel szemben számottevő összegnek az új számlára való átvitele mellett, intézetünk részvényenként 6 koronát, vagyis 6%-ot fizetett.

Különösen ki kell emelnünk, hogy áruosztályunk a múlt évben nagyobb mérvben fejlődött és napról-napra szaporodott azon gazdák száma, kik gazdasági szükségleteiket intézetünkkel rendelték meg.

Ezek után üzleti forgalmunkat az alábbiakban terjesztjük elő:

Pénztári forgalom: Bevétel az év folyamán 6,146,961.90 K. Kiadás az év folyamán 6,134,705.49 K. Pénztári készlet 1912 december hó 31.-én 12,256.41 K. Pénztári forgalom 1912. évben 12,281,667.39 K.

Váltók forgalma: Leszámitoltatott az év folyamán 5,292,750.52 K. Beváltatott az év folyamán 3,947,315.17 K. Állomány 1912 december hó 31.-én 1,345,435.35 K.

Visszleszámitolás: Visszleszámitoltatott az év folyamán 2,543,027.24 K. Beváltatott az év folyamán 2,069,526.19 K. Állomány 1912 december hó 31.-én 473,501.05 korona.

Betétek forgalma: Betét az év folyamán 1,044,511.41 K. Kifizetés az év folyamán 507,210.52 K. Állomány 1912 december hó 31.-én 537,300.89 K.

Törlesztéses jelzálogkölcson-forgalom: Állomány 1911 dec. hó 31.-én 150,439.63 K. Folyósítás az év folyamán 12,000.— K, összesen 162,439.63 K. Tervszerű törlesztés az év folyamán 310.37 K. Állomány 1912 december hó 31.-én 162,129.26 K.

A tiszta nyereség felosztására van szerencsénk a következő javaslatot a t. Közgyűlés elé terjesztetni:

A mérleg szerinti nyereség kitesz 33,189.13 K-t. Ebből devonandó a múlt évi nyereség-áthozat 1,486.68 K, marad 31,702.45 K.

Javasoljuk, hogy ebből: a intézeti tartalékalapra az alapszabályszerű 5% (1585.12 K) helyett 15%, vagyis 4755.36 K, az igazgatóság 10%-os jutalékára 3170.24 K, az intézeti tisztviselők remunerációjára 3375.— K, a jelenléti jegyek beváltására 1000.— K, jótékony célokra 300.— K, összesen 12,600.60 K fordíttassék; marad még 19,101.85 K, az 1911. évi áthozat hozzáadásával 1486.68 K, összesen 20588.53 kor. Ebből részvényeink 3. számú szelvényének beváltására 6 K (6%) 18,000 K lenne kifizetendő, míg a fennmaradó 2588.53 K új számlára előirandó.

Ezek után kérjük a t. Közgyűlést, hogy a mérleg-, veszteség- és nyereség-számlát jóváhagyni, a nyereség felosztására vonatkozó indítványunkat elfogadni és végre a felmentvényt úgy nekünk, mint a felügyelő-bizottságnak az 1912. évről megadni sziveskedjenek.

Végül megemlékezik a jelentés Graszl Jakab elhunytáról, akiben az intézet ki próbált jó barátot és üzletfelet veszített.

11560—1912. tkvi szám.

1585—1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Weisz Gyula dájai bej. cég végrehajthatónak ifj. Woogh Antal ernőházi lakos végrehajtást szenvedő ellen 278 kor. 22 fillér és jár. és 365 korona 86 fillér tőkekövetelés és jár. iránt folytatott ügyében, úgy a csatlakozott végrehajthatóknak tekintendő Közgazdasági bank, mint r.-t. nagybecskereki bej. cégnek 460 korona 87 fillér és jár., Eisner és Steinghardt budapesti cégnek 186 korona 67 fillér és jár., Wagner Vilma temesvári lakosnak 906 korona 96 fillér és jár. és 788 korona 99 fillér és jár., Purjusz Ignác csákovai cégnek 310 korona 45 fillér és jár., Salamon Sándor és társa budapesti cégnek 630 korona és jár.-ból álló követeléseinek kielégítése végett is az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, az ernőházi 53. számú tkjvben A. I. sorsz. 67/b hrszám alatt felveit 400 négyszögöl területű udvar és kertből, valamint az azon épült 46/2 ö. i. számú házból Woogh Antalt megillető jutalékra 3620 korona kikiáltási árban és az ernőházi 478. sz. tkjvben A. I. 1—2. sorsz. 2521. hrszám alatt felveit 240 hold 1147 négyszögöl területű közös legelőből és 161/a1. hrszám alatt felveit 86 hold 453 négyszögöl területű tartalék legelőből a B. 1049. sz. bejegyzés szerint Woogh Antalt megillető jutalékra 12 korona kikiáltási árban az 1913. évi február hó 13. (Tizenhárom) napján ó. e. 10 órakor Ernőháza községében nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tesz, az árverésre kitézített birtok a megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron az árverésen el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígéret nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

2. A vhn. 21. §-a értelmében a kincstár mint árverelő bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889 : XXX. t.-e. 10 §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. évi XXIII. t.-e. alapján alakult központi hitelszövetkezet a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, az e §. szerint a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a tkvi hatóság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles.

A most említettek kivül a többi árverezni kívánó tartozik az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. ig. min. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-e. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni és a vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. A bánatpénz letétele alól felmentett árverelő azonban a bánatpénz kiegészítésének megfelelő összeget nem köteles letenni.

Ha az árverelő ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és a haladéktalanul folytatandó árverésben részt nem vehet.

Ha az árverés folytatásában senki sem tesz újabb ígéretet, előbb azonban más is árverelt, az ingatlant az által, illetőleg több ily árverelő közül a legtöbbet ígérő által megvettnek kell kijelenteni. Ha ez az ígéret a kikiáltási árt meghaladja az előbbi bekezdés szabályait kell alkalmazni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék tlvki irattárában és kifüggesztési tábláján és Ernőháza községében megtekinthetők.

Nagybecskereken, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1912. évi november hó 28. napján.

Dr. Pataky László s. k.,
Kir. törvényszéki jegyző.

A fővárosba való átköltözés miatt, eladom az egész üzleti berendezést nikkel állványokat kirakatokba, mosó-tárgyakat és butor-darabokat.

Jónász Bertalan.

1566-22.

Háztartási cikkek

Naphtalin	kilója	—60 K
Sodabicarbona		—60
Timsó		—60
Ezesszt		—80
Chlormész		—36
Zsírzsóda		—48
Mosózsóda		—16
Szalmiaksó		120
Borax		1
Rovarpo		4
Foltbenzin	literje	—60
Finom szamola		180
Finom rum		320
Spiritusz		340
Finom likőrök		3
Magyar gyógyogno		3
Orosz tea dekája	—12, —20, —24	
Finom szegedi paprika kilója: édes	5—K, félédes 4—K, gulyás 360 K.	
Cipőkrém, fekete és sárga,	1/2 kiló 60 fillér, 1/2 kiló 120 korona, 1 kiló 240 korona.	
Lakkok, festékek, brunolin, fémtisztítók	s egyéb háztartási cikkek kaphatók	

Kovács Sándor drogériájában
Nagybecskereken.
Telefonsz. 43. 1176-11.2 Telefonsz. 43.

Bánlaci járás főszolgabírájától.
5809-1912. szám 1580-2.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye bánlaci járásához tartozó, lemondás folytán megüresedett nagymargitai községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása 1000 korona készpénzfizetés, kézbesítésekért 200 korona, összesen 1200 korona, mely javadalmazásért a segédjegyző a végrehajtói teendőket is ingyen köteles végezni.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §. és az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában körülírt minősítésüket, eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám f. évi január hó 31-ig annyival is inkább adják be, mert a később beérkező pályázatokat figyelembe venni nem fogom.

A választás idejét később fogom meghatározni.

Bánlak, 1913. évi január hó 15

Wagner, szolgabíró.

Uj bor

dr. Brájjer Lajos szőlőjéből

literje 80 fillér

Kapható: Zápolya utca 1. szám alatt a házmesternél.

OLLA

dehínythetően a legjobb higiénikus

GUMMI

2 évi jóállás minden drb-t.

Ára 4, 6 és 8 K. tucatszárt.

Mintagyűjtő-mények 12 db válogatva 5 K.

OLLA

GUMMIT több mint 200 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja. OLLA kapható minden gyógyszerárúban, jobb drogeriákban. Érdekes árjegyzéket küld OLLA Gummigyár, Wien II, 969. 87.

Kapható: Czika József László gyógyszerárúban és Kovács Sándor drogeriájában. 892-48.46

Törökbecsei járás főszolgabírájától.

117-1913. szám.

1564-3.3

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye törökbecsei járásához tartozó Kumán községben megüresedett II. segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előírt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám 1913. évi február hó 9. napjáig nyújtsák be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Az állással egybekötött javadalmazás a következő: 1000 korona évi fizetés és 40 korona utiátalány. Megjegyzem, hogy a volt segédjegyző évi 600 korona személyi pótlékban is részesült, minek elnyerésére — teljes megfelelés esetén — a megválasztandó segédjegyzőnek is lehet reménye.

A választás napját később fogom kitűzni. Törökbecsén, 1913. évi január hó 10-én.

Báró dr. Csávosy Ignác, főszolgabíró.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontái” pol. napilap kiadóhivatala.

XXVII. zárszámadása a „Franzföldi Községi Takarékpénztár”-nak 1912. évre.

VAGYON

MÉRLEG-SZÁMLA.

TEHER.

S Z Á M L A			S Z Á M L A		
	korona	fill		korona	fill
Pénztár	37589	74	Tőke	40000	—
Osztrák-Magyar Bank pancsovai fiókja	543	35	Tartalék-alap	43031	08
420 darab váltó	935305	—	Különleges tartalék-alap:		
47 darab kötvény	103206	56	1911. év végén volt	K 15631	50
Értékpapírok	192	—	1912. évben hozzájött	K 949	02
Követelések pénzügyintézetknél	187	24	Betétek	16580	52
Három adós	3406	01	Pancsovai m. kir. adóhivatal	689496	23
	1080429	90	Váltók a visszleszámitolásban 211 db	1648	22
			Átmeneti kamatok 1913. évre	242945	—
			Park-alap	9760	32
			Falu világitási alap	1996	91
			Kutépítési alap	4026	12
			Községi bika biztosítási alap	125	28
			Községi épületek jókarbantartási alap	2480	83
			Jótekonysági alap	2630	61
			Járdaépítési alap	16	74
			Temetőbekerítési alap	336	31
			Két hitelező	362	53
			Tiszta nyeresemény	600	—
				24393	20
				1080429	90

VESZTESÉG- ÉS NYERESÉG-SZÁMLA.

Adó	2651	99	Átmeneti kamatok 1912 évről	8313	02
Betétkamatok	31194	12	Váltók utáni kamatok	58617	32
Betétkamat-adó	3122	24	Kötvény-kamatok	6793	37
Visszleszámitolási kamatok	12652	58	Kamatok értékpapírok után	142	58
Költségek	1064	19	Jutalékok	1212	03
Tiszta nyeresemény	24393	20			
	75078	32		75078	32

Banschák Ágost. Kelt Ferenczhalmon, 1912. évi december hó 31-én.
Schuster Ádám. Merkle Mihály. Morgenstern Károly. Leitenberger János.
Ezen zárszámadás, veszteség- és nyereség-számla az üzleti könyvekkel összehasonlítván, a pénztár megfelelően megvizsgáltván, az utóbbi rendben levőnek, a könyvek pedig helyesen a törvény szerint vezetve és úgy jelen zárómérleg, mint nyereség- és veszteség-számlával megegyezőnek találtattak. — Ferenczhalmon, 1913. évi január hó 7-én.

Müller János. A felügyelő-bizottság:
Hild Ádám. Gallik János. Gebhardt Fülöp.
Ezen zárszámadás az 1913. évi január hó 15-én tartott rendkívüli községi képviselőtestületi gyűlésen felolvasatott s mint helyes, egész terjedelmében elfogadtatott. — Kelt Ferenczhalmon, 1913. évi január hó 15-én.

Banschák Ágost, jegyző.

Wittmann Frigges, bíró.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.